

שכבות // מיכל אלון ז"ל - רטרוספקטיבה

תערוכה לזכרך

(1951-2025)

אוצרת: ניצה כהן מור

מיכל אלון ז"ל, הייתה אמנית קרמיקה שפעלה על התפר שבין השימושי לפיסולי. היא חלתה ונפטרה בפתאומיות בגיל שבעים וארבע, והשאירה אחריה סטודיו שנראה כאילו עוד רגע תחזור אליו, וגוף עבודות נרחב ומרשים. אלון נולדה בחיפה, בת לחנה חר"ג צונץ, אחת משלוש אימהות הקרמיקה הישראליות. בתחילת דרכה בחרה להתרחק מקרמיקה ולמדה עיצוב תעשייתי בבצלאל, שם פגשה את מי שעתיד להיות בן זוגה לחיים, אורי אלון, שלמד במחלקה. בעקבות פציעה של אמה, הצטרפה אליה אלון לסטודיו ולמדה ממנה. היא רכשה מאמה פרפקציוניזם ושליטה וירטואוזית בחומר, אך לאורך השנים נוספו ליצירתה חופש גדול, יצירתיות, סקרנות, מחקר ותעוזה.

עבודת האובניים הייתה מרכזית בעבודתה של אלון. רבות מיצירותיה מורכבות מאלמנטים אותם יצרה בנפרד והרכיבה לעבודה אחת, כמו פאזל (אגרטים, 2002–2021) כמעט כאילו חיברה חלקי חיים לכדי תמונה שלמה. הגלזורות היו חלק בלתי נפרד מיצירותיה, והיא התמחתה בהרכבתן ובשימוש בהן. היא הושפעה עמוקות מעבודתו של הקדר הבריטי קולין פירסון. שכבות וטקסטורות הפכו להיות חלק בלתי נפרד מעבודותיה ודרכם היא פיתחה שפה ייחודית. ההתבוננות בטבע, בנוף, בתצורות סלע, חזיות, אדמה, צומח היו חלק מהפרקטיקה שלה וקיבלו ביטוי בעבודותיה.

בתערוכה רטרוספקטיבית זו מוצגות עבודות של אלון מהשנים 1996-2020. סדרות של עבודות שימושיות דוגמת *כדורים* (1999-2023), לצד סדרות פיסוליות כמו *שכבות* (1996) והמיצב *מגדלי חול* (2007). לאורך השנים היא הוסיפה לחומר הקרמי חומרים וטכניקות נוספות כגון אריגה ותפירה בחוטי ברזל ונחושת (*שמיכת טלאים*, 2015) והדפס דקאלי. המצב הפוליטי בארץ וההפיכה המשטרית השפיעו עליה עמוקות והיא יצרה עבודות המתייחסות לכך (*תרגיש בבית*, 2023).

מיכל אלון אהבה אומנות ואהבה קרמיקה וקרמיקאים. לצד פעילותה כאמנית היא הייתה מורה אהובה לקרמיקה בגבעת חביבה ולימדה עד שחלתה בגיל שבעים ושלוש. דמותה ויצירתה ימשיכו לשמש השראה לקבוצות של תלמידות נאמנות שהלכו אחריה לאורך השנים. יחד עם אורי, אספה אובייקטים קרמיים רבים שהיו לאוסף המוצג בביתם וכולל עבודות של אימה. תערוכה זו היא מפת דרכים להיסטוריה ארוכת השנים שלה בתחום. פקעות הצבעונים ששתלה בגינתה פרחו סוף סוף באביב לפני פטירתה.

תודה ענקית לאורי ויאיר אלון על שאפשרתם את קיום התערוכה לזכרה של יקירתכם, ועל פעולותיכם ללא לאות לקראתה.

طبقات // ميخال ألون رحمها الله – استعادية

معرض لذكراك

(1951-2025)

قيّمة: نيتسا كوهن مور

كانت ميخال ألون، رحمها الله، فنانة سيراميك عملت على الحد الفاصل بين الوظيفي والنحتي. مرضت وتوفيت فجأة عن عمر أربعة وسبعين عامًا، تاركة خلفها استوديو يبدو وكأنها ستعود إليه بعد لحظة، ومجموعة أعمال واسعة ومثيرة للإعجاب. وُلدت ألون في حيفا، ابنة لحنָה חר"ל צוני، إحدى الأمهات الثلاث للسيراميك الإسرائيلي. في بداية طريقها اختارت الابتعاد عن السيراميك ودرست التصميم الصناعي في بتسليل، حيث التقت بمن سيصبح شريك حياتها، أوري ألون، الذي كان يدرس في القسم. بعد إصابة والدتها، انضمت ألون إليها في الاستوديو وتعلّمت منها. اكتسبت من والدتها الكمالية والتحكم البارع بالمادة، لكن على مر السنين أضافت إلى عملها حرية كبيرة، وإبداعًا، وفضولًا، وبحثًا، وجرأة.

كان العمل على عجلة الفخار محورًا في أعمال ألون. تتكون كثير من أعمالها من عناصر صنعتها بشكل منفصل ثم جمعتها في عمل واحد، كقطع أحجية (مزهريات، 2002-2021)، وكأنها جمعت أجزاء من الحياة لتشكل صورة كاملة. كانت الطلاءات الزجاجية جزءًا لا يتجزأ من أعمالها، وقد تخصصت في تركيبها واستخدامها. تأثرت بعمق بعمل الخزاف البريطاني كولن بيرسون. أصبحت الطبقات والملمس جزءًا لا يتجزأ من أعمالها، ومن خلالها طورت لغة فنية خاصة بها. كانت مراقبة الطبيعة، والمناظر الطبيعية، وتشكلات الصخور، والأشنيات، والتربة، والنباتات جزءًا من ممارستها الفنية وانعكست في أعمالها.

يعرض هذا المعرض الاستعادي أعمالاً لألون من الأعوام 1996-2020. سلاسل من الأعمال الوظيفية مثل "كيدوريم" (كرات، 1999-2023)، إلى جانب سلاسل نحتية مثل "طبقات" (1996) والعمل التركيبي "أبراج الرمل" (2007). على مر السنين أضافت إلى المادة الخزفية موادًا وتقنيات أخرى مثل النسيج والخياطة بأسلاك الحديد والنحاس ("لحاف مرقّع"، 2015) والطباعة بالديكال. تأثرت بعمق بالوضع السياسي في البلاد وبالانقلاب النظامي، وأنتجت أعمالاً تتناول ذلك ("اشعر بأنك في بيتك"، 2023).

أحبت ميخال ألون الفن وأحبت السيراميك وصانعيه. إلى جانب نشاطها كفنانة، كانت معلمة محبوبة للسيراميك في غيغات حبيبة، وعلمت حتى مرضت عن عمر ثلاثة وسبعين عامًا. ستستمر شخصيتها وأعمالها في إلهام مجموعات من الطالبات المخلصات اللواتي سرن على خطاها على مر السنين. جمعت مع أوري العديد من القطع الخزفية التي أصبحت مجموعة معروضة في منزلها، وتضم أعمالاً لوالدتها. هذا المعرض هو خارطة طريق لتاريخها الطويل في هذا المجال. أزهرت أخيرًا بصيالات الزنابق التي زرعتها في حديقتها في الربيع قبل وفاتها.

شكر جزيل لأوري ويائير ألون على إتاحتكما إقامة هذا المعرض تخليدًا لذكرى عزيزتكما، وعلى جهودكما الدؤوبة من أجل إنجازه.